

Zdravotní politika

Úvodní přednáška

Obsah

- Úvod do studia
- Zdravotní systémy: typologie, trendy, srovnání
- Obecná fakta o zdraví

Zdravotnictví / Zdravotnický systém

- Definice
- Vývoj
- Subjekty
- Z jakého úhlu pohledu
- Cíl
- Typy a jeho srovnání (příští týden)

Definice zdravotního systému

Část společenského systému, která se sestává z opatření, institucí, organizací a činností, kterými usiluje o léčení nemocí, o jejich prevenci i o posilování zdraví.

Vývoj zdravotního systému I.

Dnes součástí NH, ale:

- Marie-Terezie (1750): existence veřejného lékaře (hygienik)
- Medicína není drahá, vznik nemocnic = izolace nemocných
- Přímé platby přirozená součást systémů, mění se v 19.stol. (Bismarck)
- 40.léta 20.stol.: „civilizovanost společnosti dle schopnosti zajistit zdraví“ (Beveridge)

Vývoj zdravotního systému II.

50.léta = začátek nárůstu zdravotnických nákladů:

1. Technologie (30.léta Fleming, vakcinace, zobrazovací techniky...)
2. Demografie (stárnutí populace, civilizační nemoci)
3. Filosofie PRÁVA na zdraví

Subjekty

- Poskytovatelé zdravotní péče
- Plátcí zdravotní péče (stát; pacient; pojišťovna; nadace ...)
- Spotřebitelé zdravotní péče

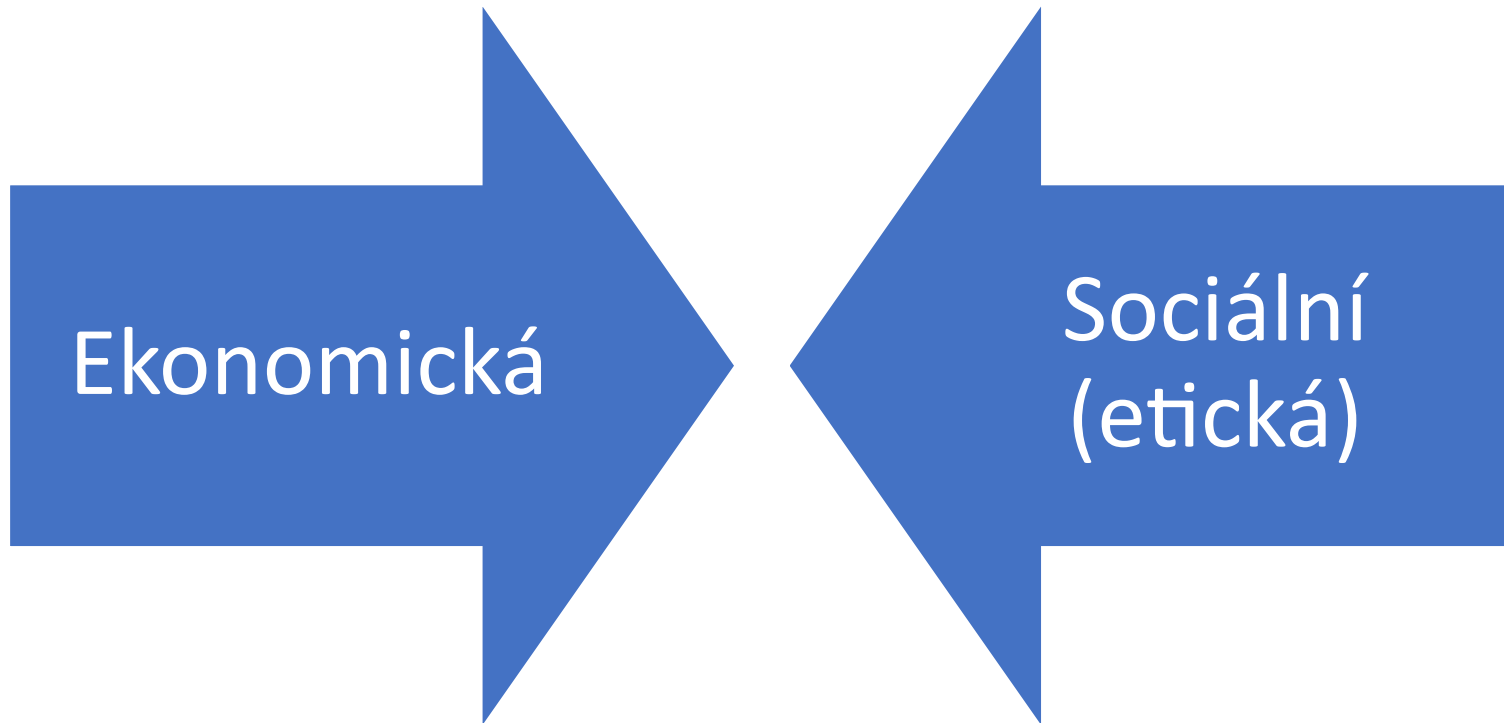
Z jakého úhlu pohledu

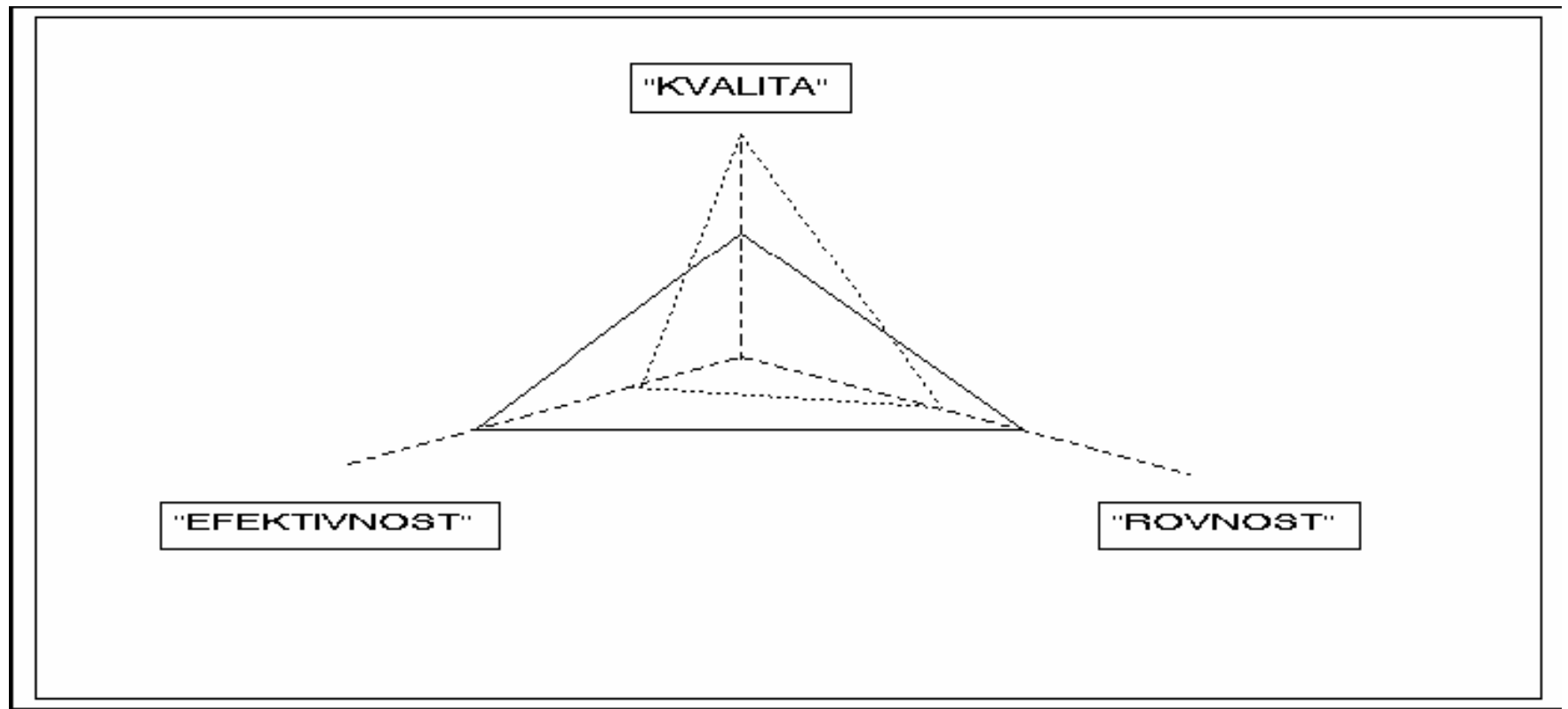
3 základní dimenze hodnocení ZS:

- Medicínská
- Ekonomická
- Sociální (etická)

Z jakého úhlu pohledu

Cíl systému ... ?

Obecná fakta o zdraví ve světě

- Lidé na světě žijí déle a žijí déle ve zdraví
- Střední délka života a roky života prožité ve zdraví mají obecně rostoucí trend, nicméně ne všude na světě:

„Despite the largest gains in both indicators being due primarily to the progress made in reducing child mortality and fighting infectious diseases, low-income and lower-middle-income countries continue to suffer from the poorest overall health outcomes, lagging far behind the global average.” (WHO, 2020)

“The global population continues to live longer and live more years in good health. Between 2000 and 2019, global life expectancy (LE) at birth increased from 66.8 years in 2000 to 73.3 years in 2019, and healthy life expectancy (HALE) increased from 58.3 years to 63.7 years. Despite sharing similar increasing trends, LE and HALE among females were consistently higher than males.” (WHO, 2021)

Klíčová fakta o zdraví ve světě

[World Health Statistics 2021: Visual summary](#)

[World Health Statistics 2023: Visual summary](#)

[World Health Statistics 2023](#) (viz Moodle)

Healthy life expectancy v ČR

[Zajímavá data o ČR zde](#)

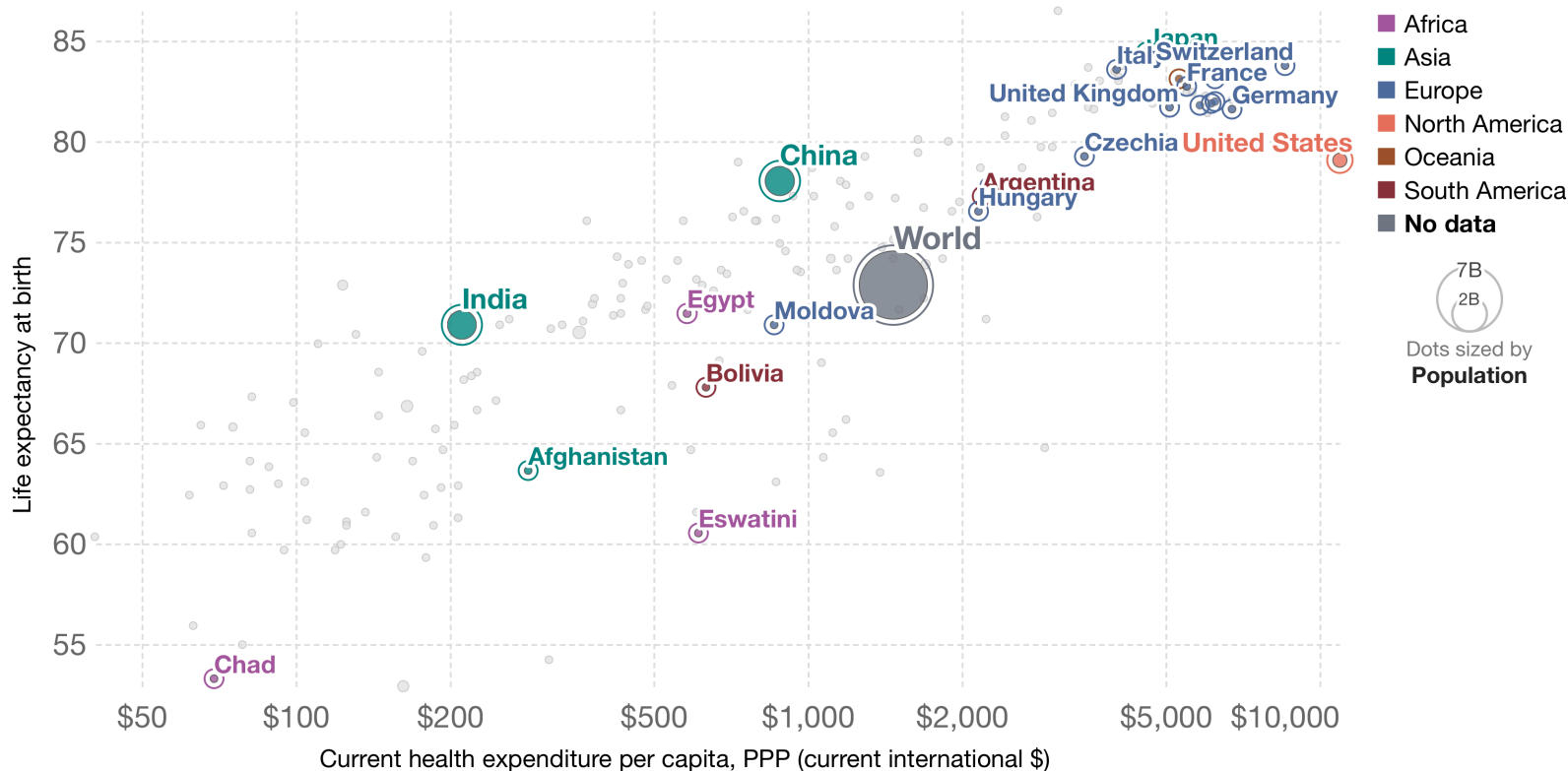
Table 2 Life expectancies at birth (LE_0), Healthy Life Years at birth (HLY_0) and the percentage of life spent in good health, males and females, Czech Republic, 2008–2015

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Females	HLY_0	63.4	62.7	64.5	63.6	64.1	64.2	65.0	63.7
	LE_0	80.5	80.5	80.9	81.1	81.2	81.3	82.0	81.6
	HLY_0 / LE_0 (%)	78.8%	77.8%	79.7%	78.5%	78.9%	79.0%	79.2%	78.1%
Males	HLY_0	61.3	61.1	62.2	62.2	62.3	62.5	63.4	62.4
	LE_0	74.1	74.3	74.5	74.8	75.1	75.2	75.8	75.7
	HLY_0 / LE_0 (%)	82.7%	82.3%	83.5%	83.1%	83.0%	83.1%	83.6%	82.4%

Source: Eurostat database.

Life expectancy vs. health expenditure per capita, 2019

Life expectancy is the average number of years a newborn infant would live if prevailing patterns of mortality at the time of its birth were to stay the same throughout its life. Current health expenditure includes healthcare goods and services consumed, excluding capital health expenditures such as buildings, machinery, IT and stocks of vaccines for emergency or outbreaks.

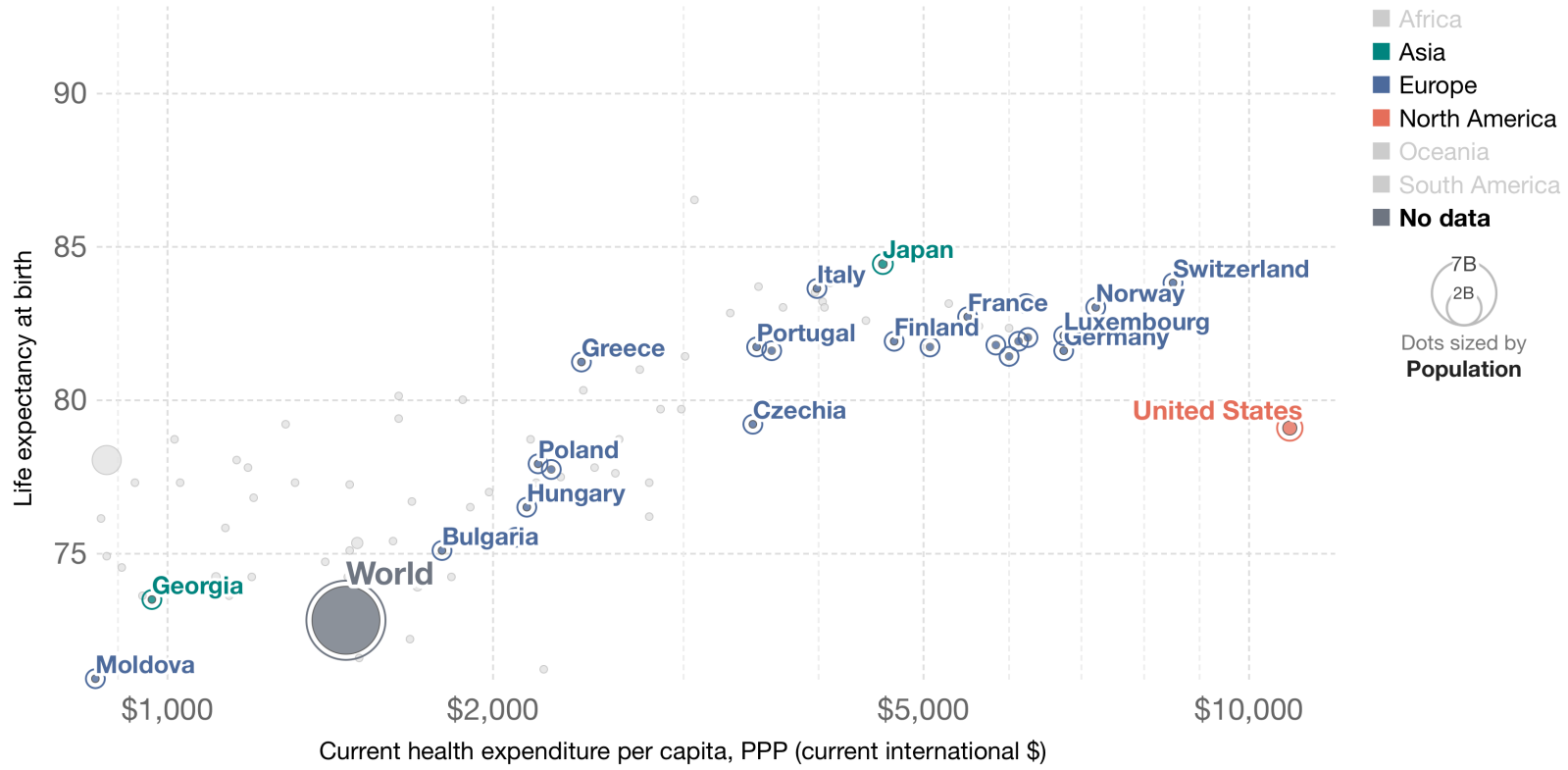
Source: United Nations - Population Division (2022); World Health Organization (via World Bank)

CC BY

Note: Health expenditure per capita is measured in current international-\$, which adjusts for price differences between countries.

Life expectancy vs. health expenditure per capita, 2019

Life expectancy is the average number of years a newborn infant would live if prevailing patterns of mortality at the time of its birth were to stay the same throughout its life. Current health expenditure includes healthcare goods and services consumed, excluding capital health expenditures such as buildings, machinery, IT and stocks of vaccines for emergency or outbreaks.

Source: United Nations - Population Division (2022); World Health Organization (via World Bank)

Note: Health expenditure per capita is measured in current international-\$, which adjusts for price differences between countries.

CC BY

Produkční funkce zdraví

- Zdravotní stav obyvatel závisí na genetice, životním stylu, životním prostředí, zdravotní péči ...)
- => **Produkční funkce zdraví** (do jaké míry existuje kauzalita mezi fungováním zdravotnictví a zdravím)
- Zdravotní péče ovlivňuje zdravotní stav z 10-15% ...

LE and HALE also rise with national income levels, however the fastest improvements were observed in low-income countries (LICs), gaining over 11 years in LE and nearly 10 years in HALE in 2000-2019, predominantly reflecting the remarkable progress made in reducing mortality among children under 5 years of age in the past 20 years. (WHO, 2021)

Příští týden

- **POZOR: Online přednáška (Lucie Bryndová, OECD), povinná účast**
- Nezapomeňte:
  1. Zapsat se do Moodle
  2. Vyplnit anketu ohledně předtermínu

Dotazy

